

KOMPLEXNÍ
KARDIOVASKULÁRNÍ
CENTRUM VFN Praha

Aktuality v léčbě hypertenze

Jiří Widimský jr

**Centrum pro hypertenzi-
Komplexní kardiovaskulární
centrum**

**III.interní klinika VFN a 1. LF
UK Praha**

Aktuality v léčbě hypertenze

Měření TK

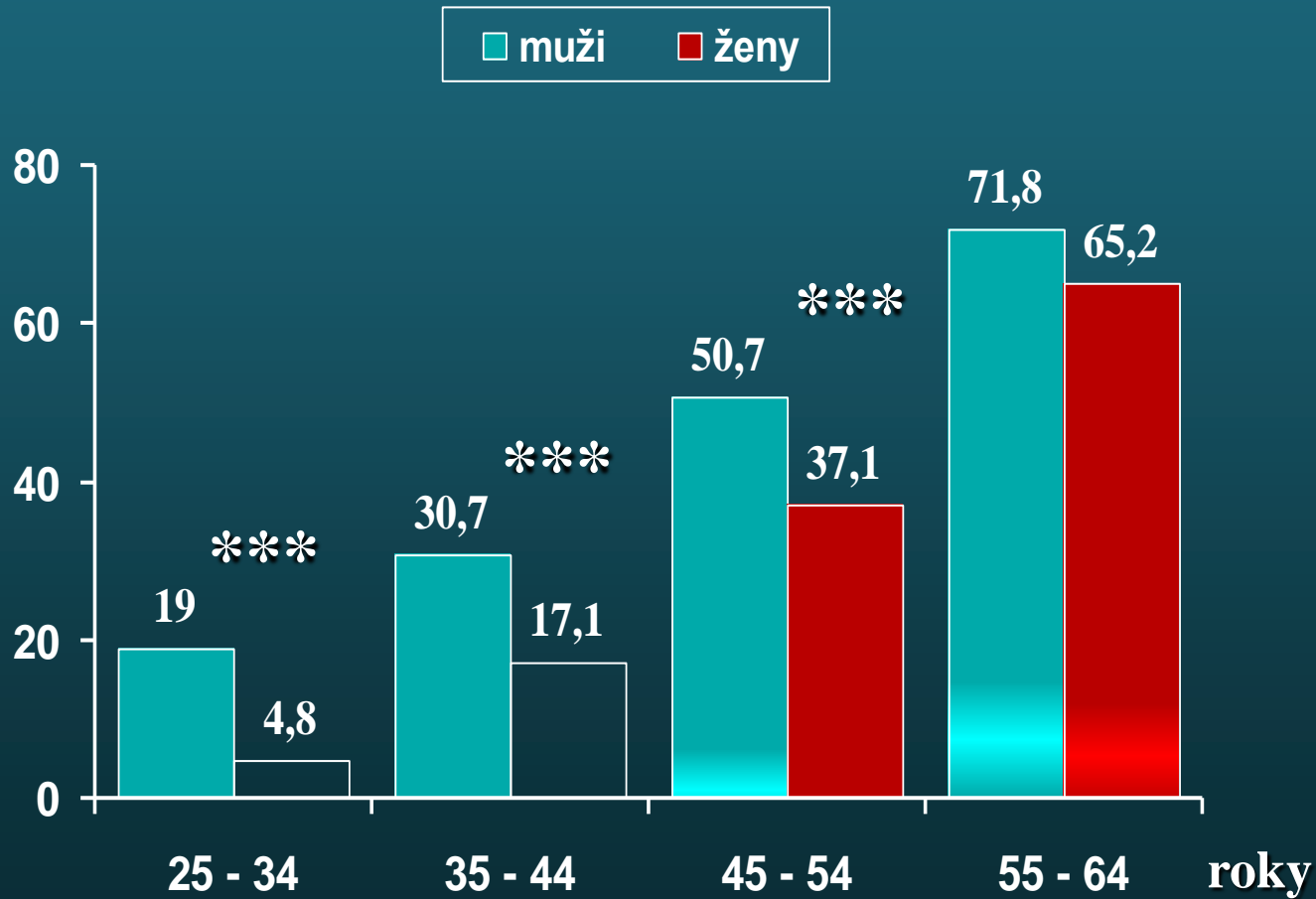
Farmakologická léčba

Nefarmakologická léčba

Závěry

Prevalence hypertenze podle věkových skupin *Česká republika 2006-2009*

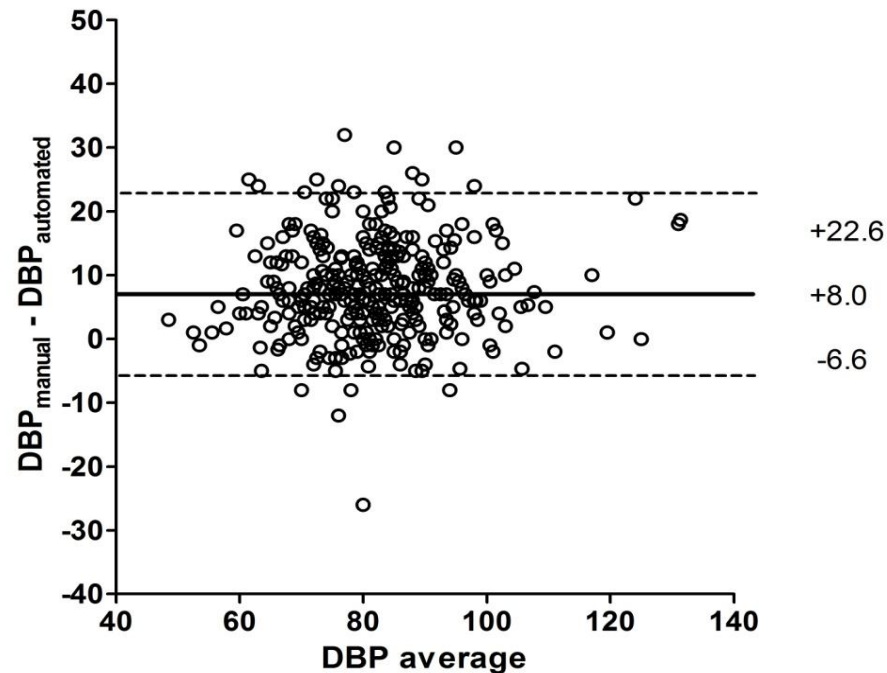
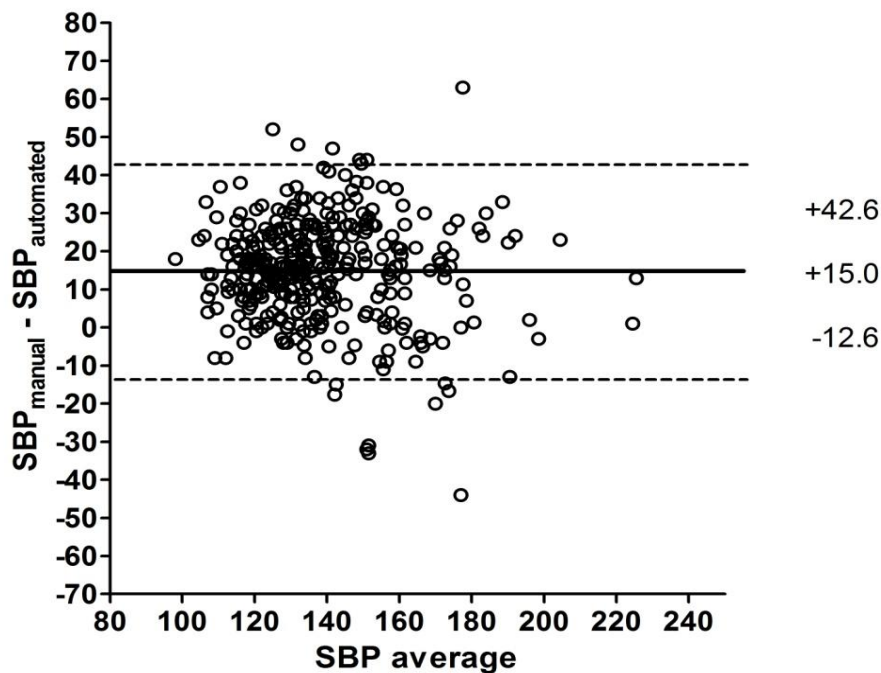

Prahové hodnoty TK pro definici hypertenze

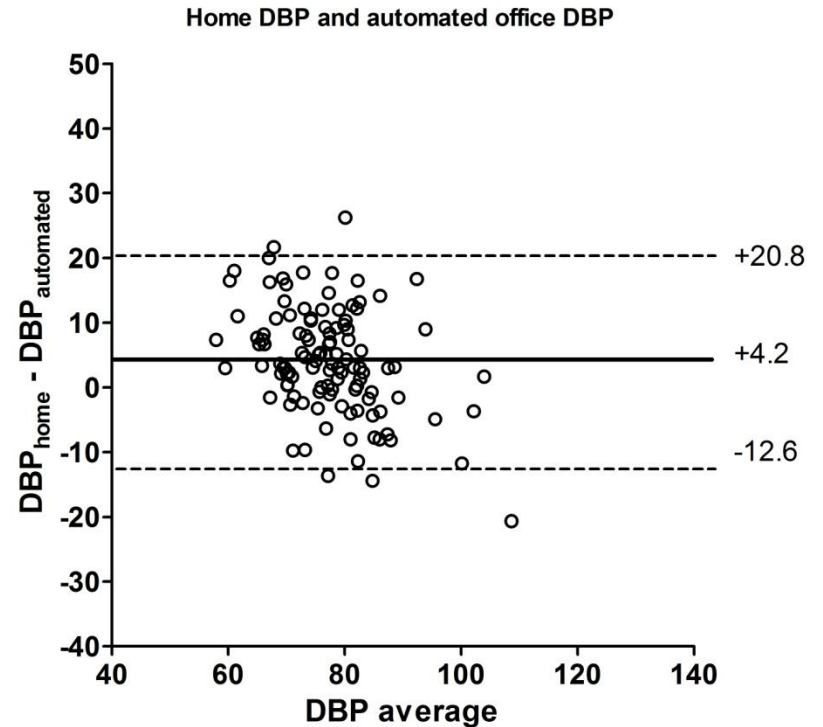
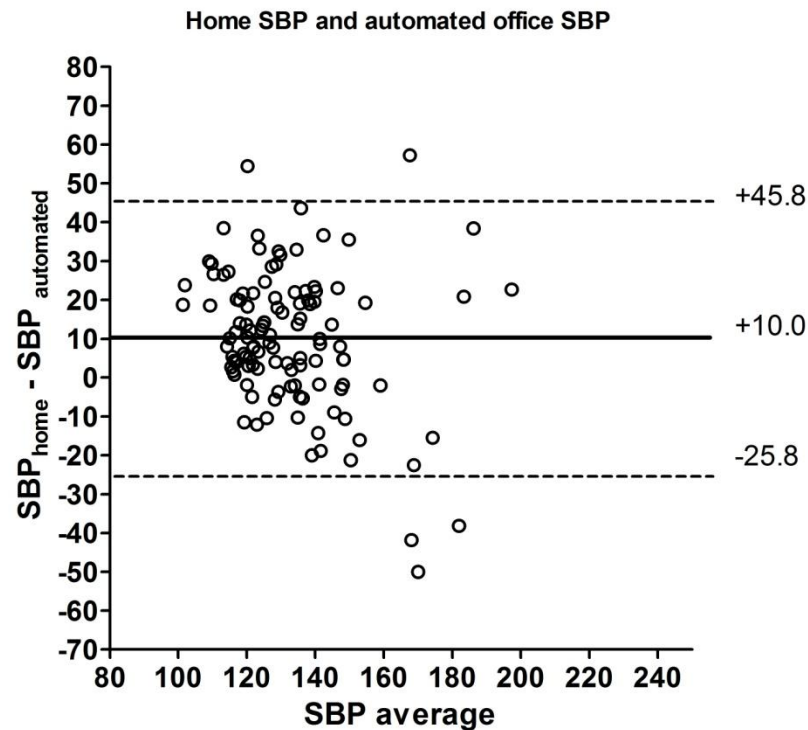
	STK (mm Hg)	DTK (mm Hg)
TK ve zdravotnickém zařízení	140	90
TK v domácích podmínkách	135	85
ABPM		
průměr za 24 hod.	130	80
průměr v denní době	135	85
průměr v noční době	120	70
Automatický TK v ordinaci	135	85
/málo dat/		

Klinický versus automatický krevní tlak

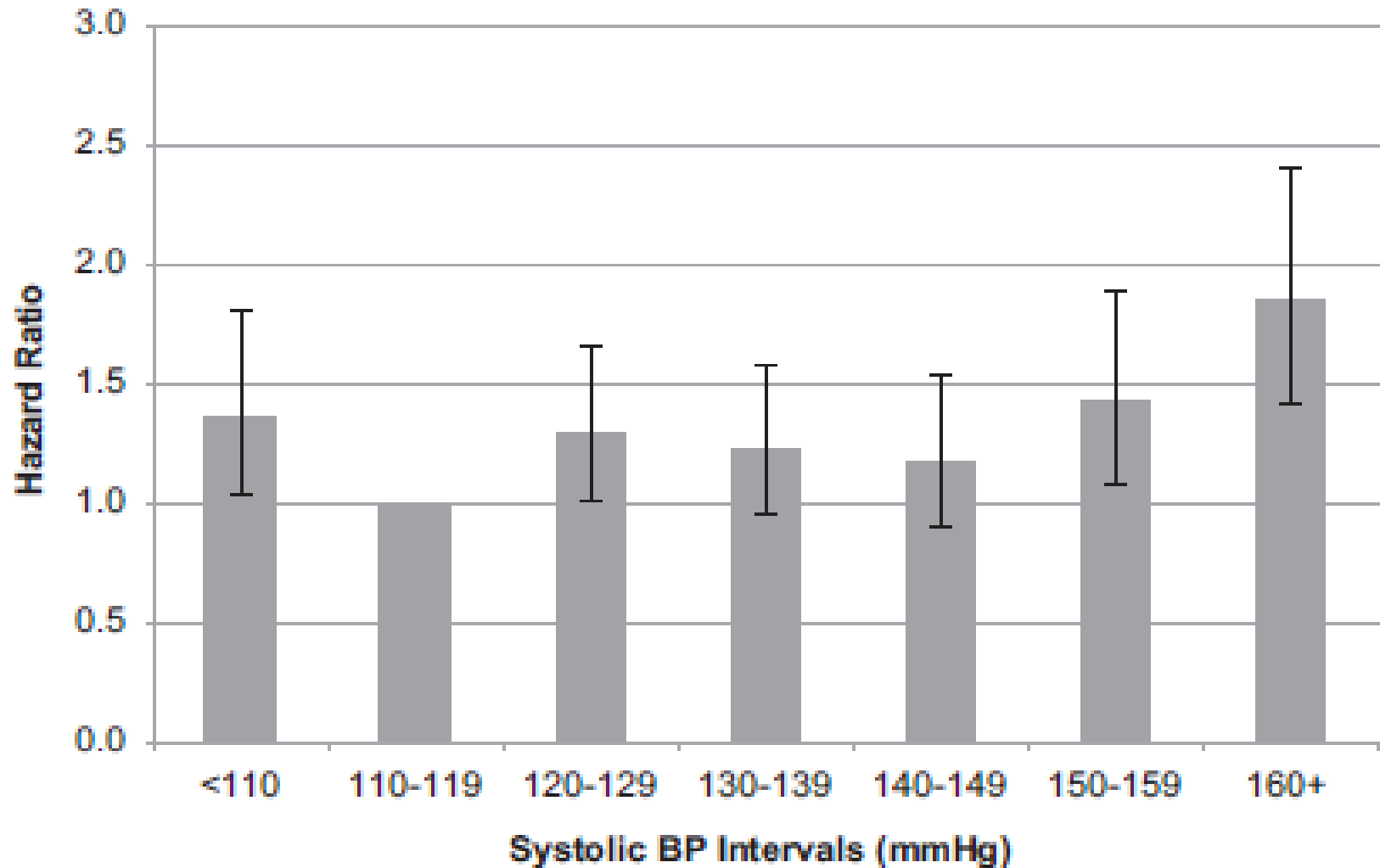
N = 354	Automatický TK	Klinický TK	Klinický TK – automatický TK	Korelační koeficient	P
Systolický TK	131,2 ± 21,8	146,9 ± 20,8	15,0 ± 13,8	0,79	<0,0001
Diastolický TK	77,8 ± 12,1	85,8 ± 12,4	8,0 ± 7,3	0,82	<0,0001

Domácí versus automatické měření krevního tlaku

N = 114	Automatický TK	Domácí TK	Domácí TK – automatický TK	Korelační koeficient	P
Systolický TK	127,7±22,0	137,7±17,7	10,0±17,9	0,65	<0,0001
Diastolický TK	75,2±11,2	79,4±8,2	4,2±8,3	0,68	<0,0001

Automatické měření klinického TK: Ontario study

Cílový klinický krevní tlak

- **Obecný cíl léčby: snížení dlouhodobého celkového KV rizika**

Léčba:

- všech reverzibilních RF
- přidružených onemocnění
- hypertenze

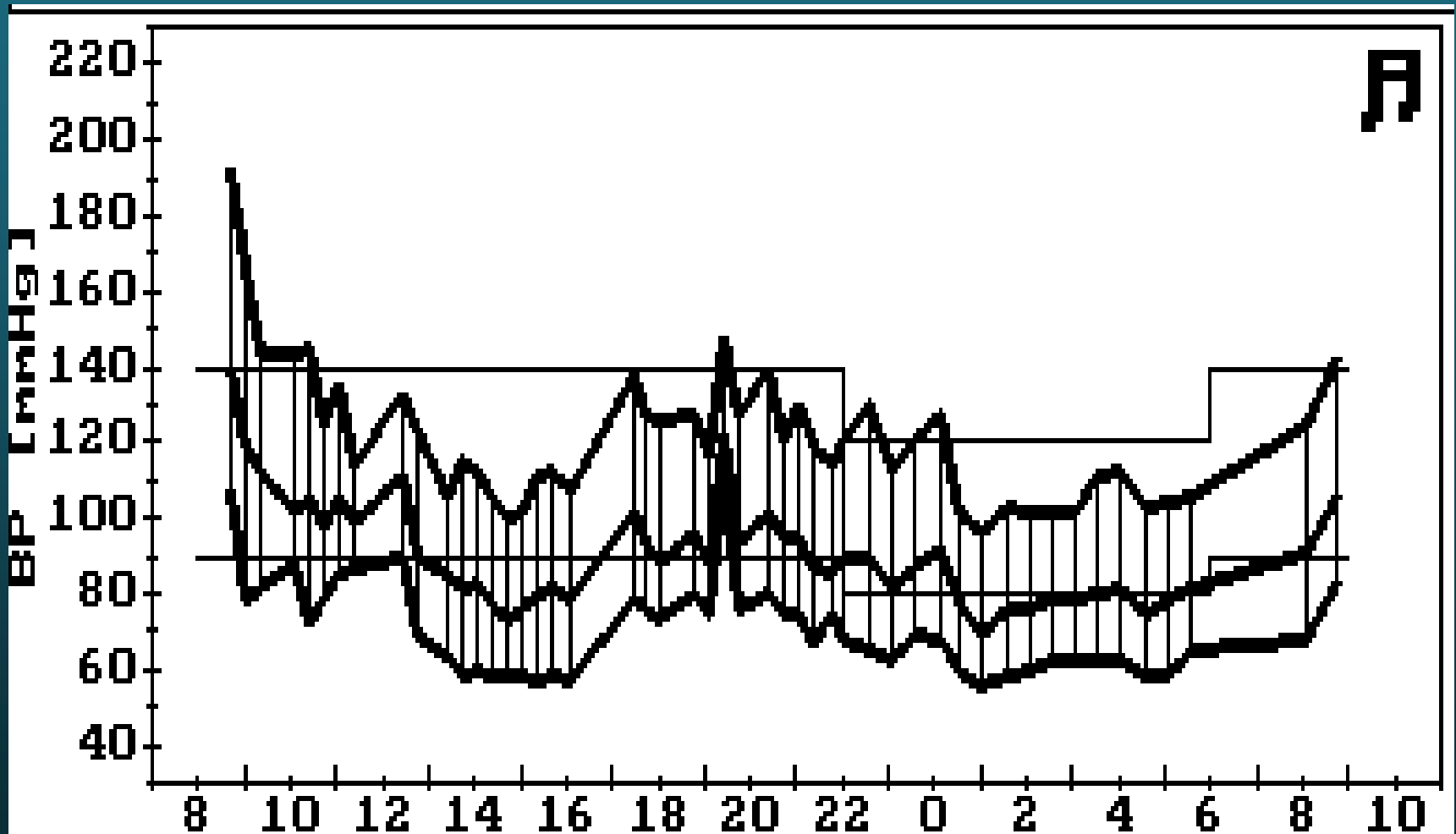

Cílový TK:

- **< 140/90 mmHg obecně u všech hypertoniků**
- **U osob s vyšším rizikem TK kolem 130/80 mmHg**
- **U osob nad 65 let**
  - **lze tolerovat STK < 150 mm Hg, pokud nemají významné komorbidity**

White coat hypertension: 38% osob?

Maskovaná hypertenze

- **Maskovaná hypertenze (MH) je opačný jev nežli WCH:- normální TK v ordinaci a patologický TK mimo ni.**
- **Překvapivě vysoká prevalence v obecné populaci: 13 - 16%**
- **MH-vysoké riziko rozvoje hypertenze a diabetu.**
- **Prognóza MH -vysoké riziko KV příhod, podobné jako u hypertenze**
- **Vysoké KV riziko- farmakologická léčba je nejspíše prospěšná**

Paroxysmální hypertenze a léčba

- **Opakované poučení pacienta o hypertenzi a přirozeném kolísání TK, zákaz domácího měření TK vhodný**
- **Nevhodné doporučovat léčbu dle aktuálních hodnot TK!**
- **U nemocných bez známek akutně progredujícího orgánového postižení-absence důkazů o prospěšnosti krátkodobé korekce TK ad hoc podanou medikací**
- **Existuje doložené riziko poškození přílišným poklesem krevního tlaku po jednorázovém podání rychle působícího antihypertenziva, což se týká i captoprilu**
- **Chronická medikace-kombinační léčba HT- léky s dlouhým setrvalým účinkem. Antihypertenziva však nehrají v léčbě tzv. paroxysmální hypertenze rozhodující roli**
- **Včasné zahájení medikace moderním antidepresivem- sertralin a escitalopram**

Aktuality v léčbě hypertenze

Měření TK a cílový TK

Farmakologická léčba

Nefarmakologická léčba

Závěry

Látky zvyšující krevní tlak

Zvýšení intravaskulárního volumu:

Nesteroidní antirevmatika

Pohlavní hormony

Kortikosteroidy

Sympatomimetický účinek:

Dekongestiva, kofein, kokain

Psychostimulancia, antidepressiva

Přímá vazokonstrikce:

Inhibitory kalcineurinu, inhibitory VEGF

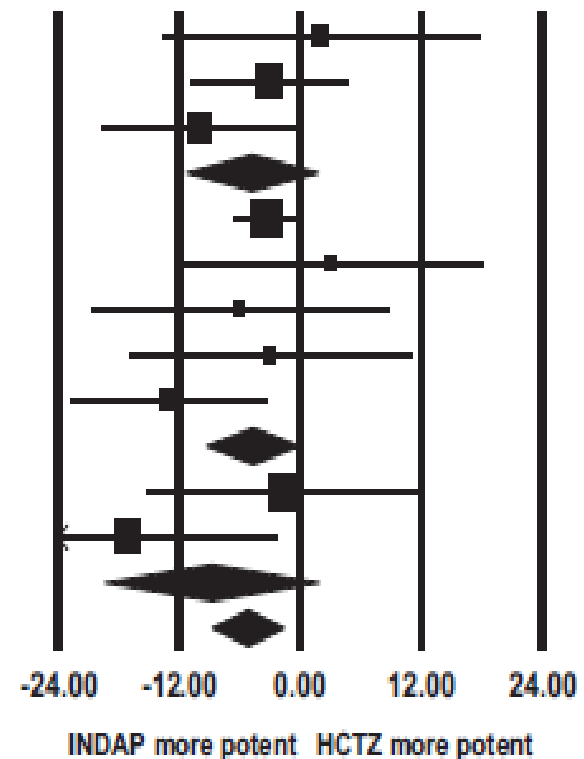
Různý mechanismus:

dietní doplňky, erythropoetin, alkohol

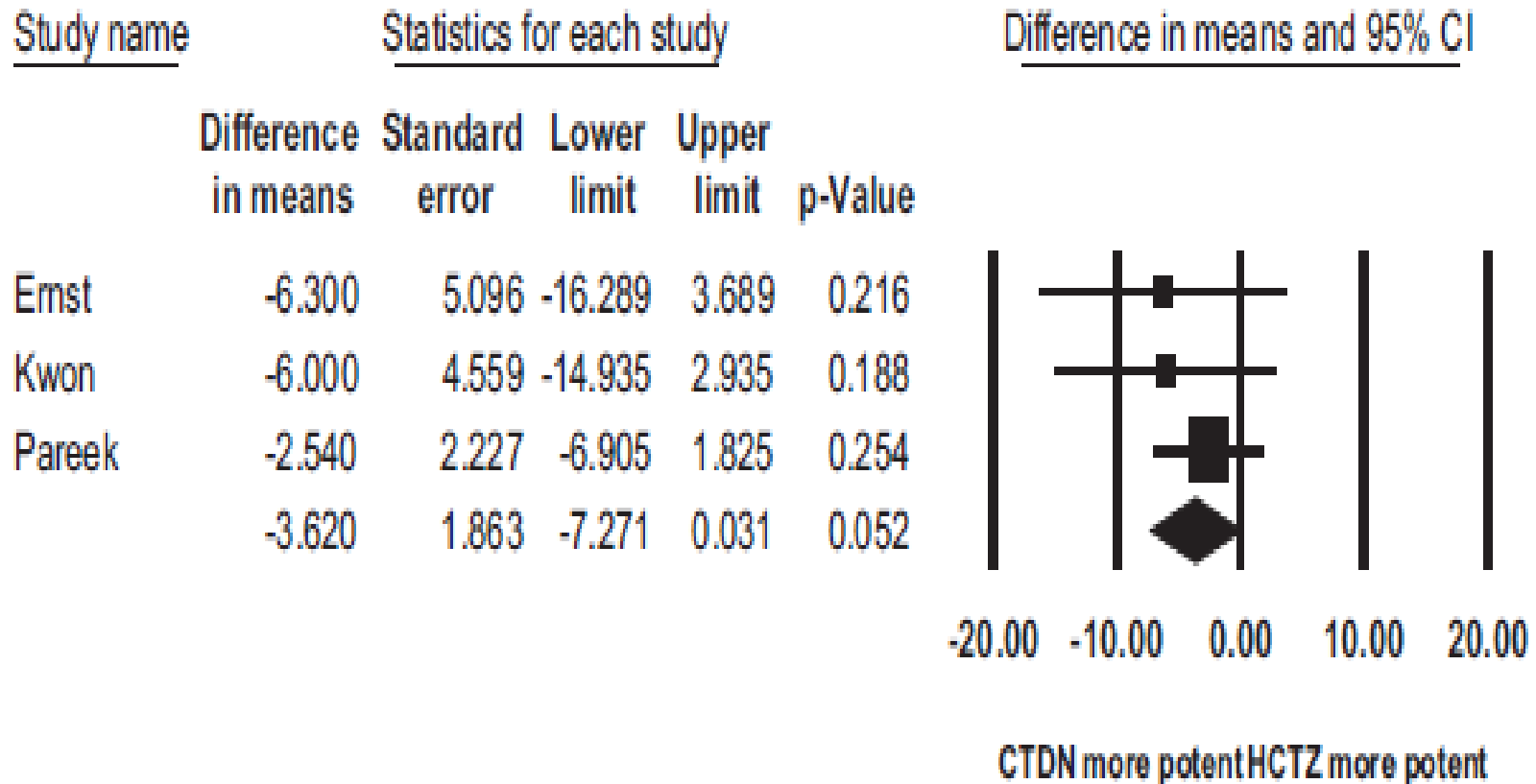
Srovnání indapamidu a hydrochlorothiazidu: TK

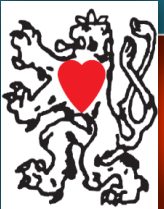
Group by Dose Level	Study name	Statistics for each study			p-Value	Difference in means and 95% CI
		Difference in means	Lower limit	Upper limit		
Dose Equivalent	Elliott	2.000	-13.680	17.680	0.803	
Dose Equivalent	Malini	-3.000	-10.785	4.785	0.450	
Dose Equivalent	Spence	-10.050	-19.642	-0.458	0.040	
Dose Equivalent		-4.744	-11.254	1.767	0.153	
HCTZ Higher	Emeriau	-3.300	-6.542	-0.058	0.046	
HCTZ Higher	Kreeft	3.000	-11.987	17.987	0.695	
HCTZ Higher	Madkour	-6.000	-20.743	8.743	0.425	
HCTZ Higher	Plante a	-3.000	-16.960	10.960	0.674	
HCTZ Higher	Plante b	-13.000	-22.705	-3.295	0.009	
HCTZ Higher		-4.657	-9.225	-0.089	0.046	
INDAP Higher	Krum	-1.600	-15.146	11.946	0.817	
INDAP Higher	Radevski	-17.000	-31.761	-2.239	0.024	
INDAP Higher		-8.717	-19.345	1.910	0.108	
Overall		-5.130	-8.657	-1.602	0.004	

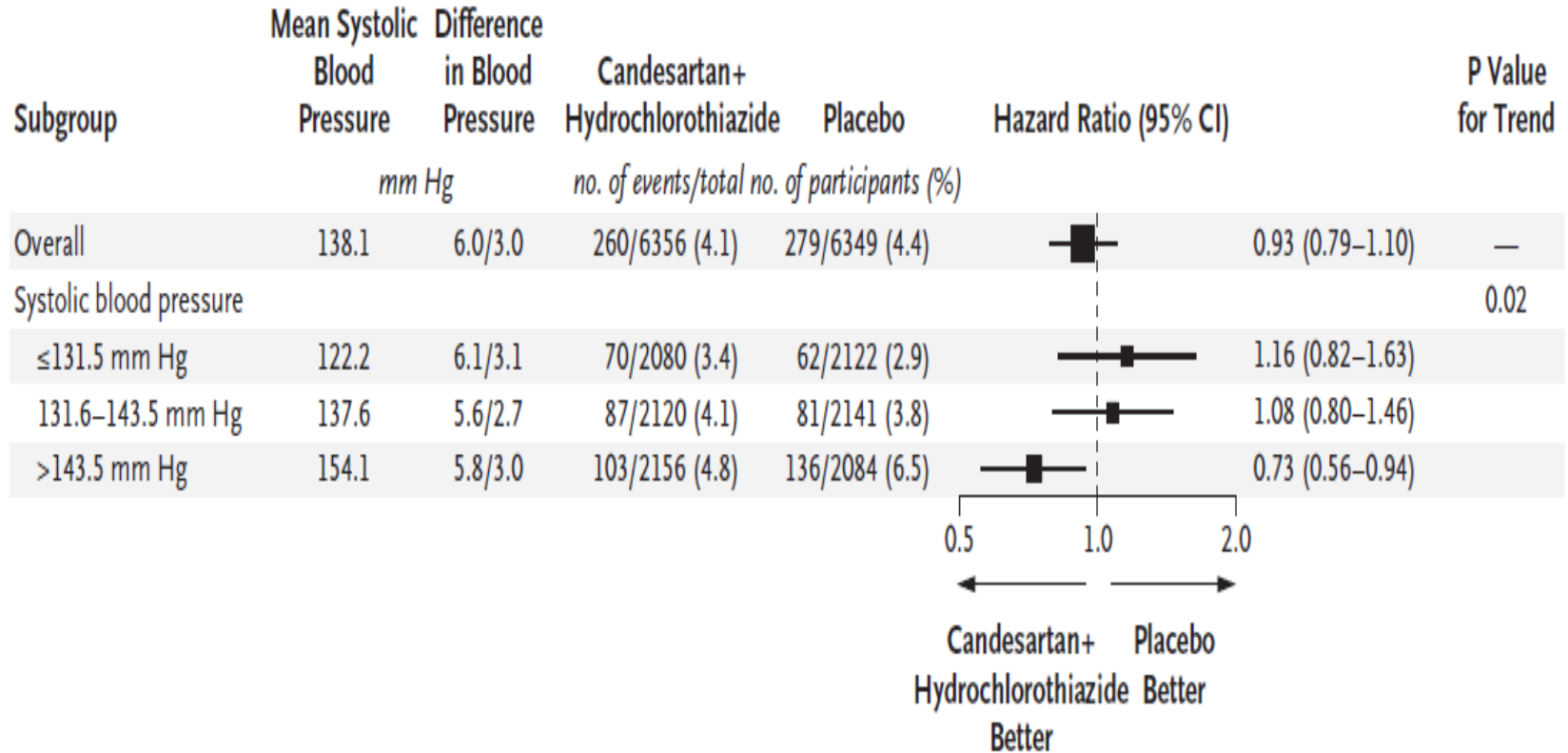
Srovnání chlortalidonu a hydrochlorothiazidu: TK

Léčba mírné hypertenze

A First Coprimary Outcome

NEJM 2016, 374, 2009-2020

Jak zahajovat farmakologickou léčbu u mírné hypertenze?

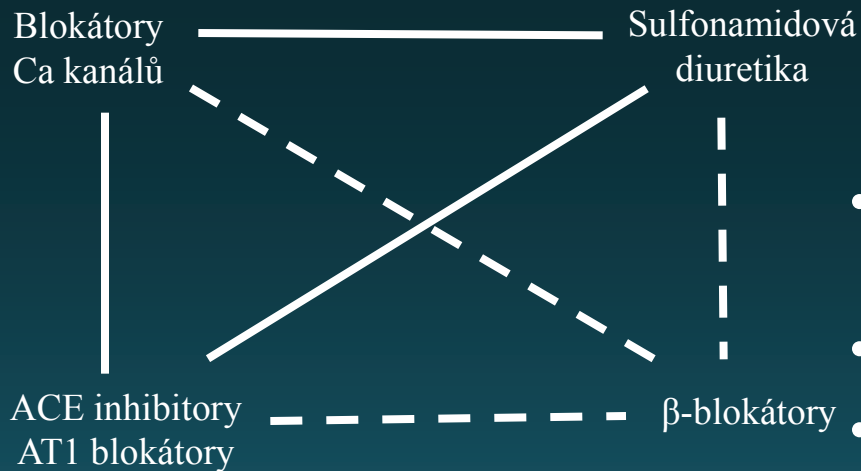
TK 140-159/
90-99mmHg

monoterapie

Dvojkombinace/fixní
kombinace v nízkých
dávkách

Preferované kombinace základních antihypertenziv

ACEI/sartan + diuretikum:

- stav po CMP (indapamid),
- hypertenze + HLKS,
- hypertenze u DM 2. typu a nefropatie: indapamid při $GF > 0,5 \text{ ml/s/1,73 m}^2$

ACEI/sartan + BKK:

nejširší použití, zejména při vysokém KV riziku;

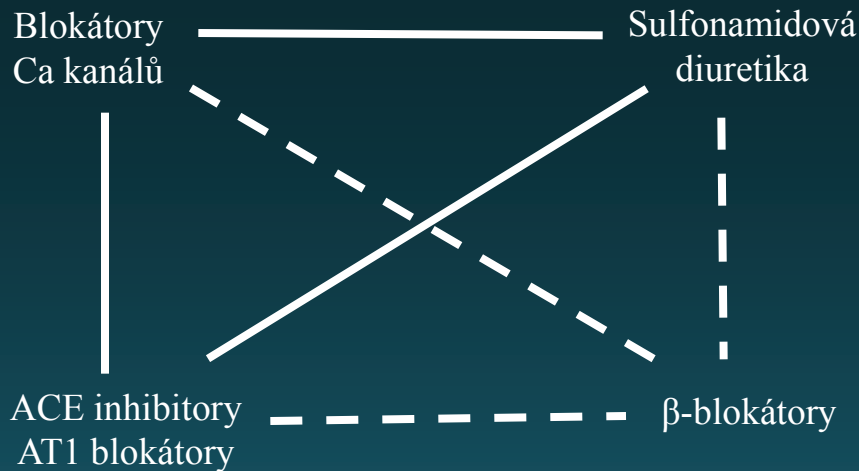
- manifestní ateroskleróza,
- nefropatie,
- diabetes mellitus 2. typu

BKK + diuretikum

dobrá antihypertenzní účinnost i schopnost snížit výskyt KV příhod (VALUE, COPE)

Méně vhodné kombinace základních antihypertenzí

- **ACEI/sartan + beta-blokátor:** málo dat v primární prevenci (kombinace vhodná u hypertenze s ICHS, SS)
- **Diuretikum + beta-blokátor:** riziko nežádoucích metabolických účinků, nižší adherence
- **BKK + beta-blokátor:** nedostatek dat z prospektivních studií (dihydropyridiny), kombinace nondihydropyridinových BKK s BB kontraindikována
- **ACEI + sartan:** negativní výsledky studie ONTARGET a metaanalýz, malý aditivní antihypertenzní účinek

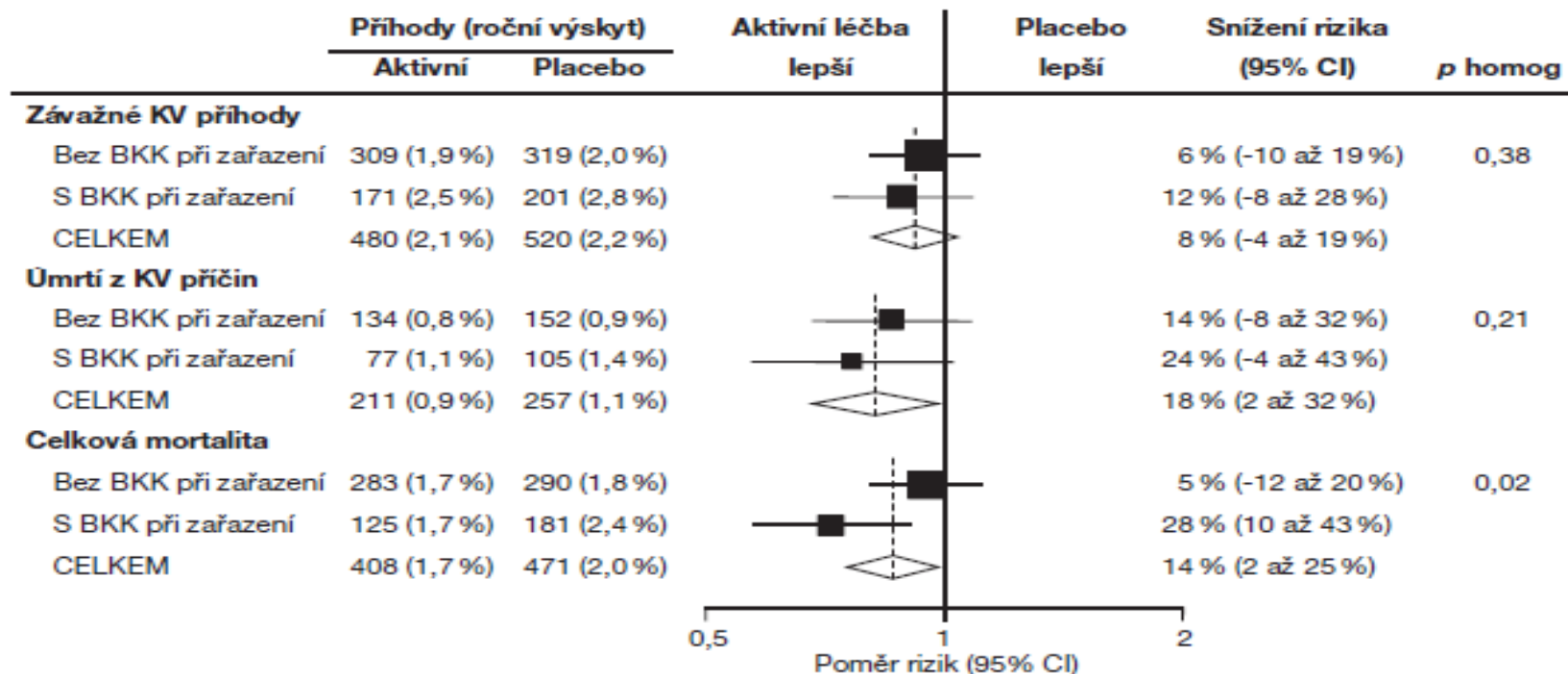

Trojkombinace antihypertenzív

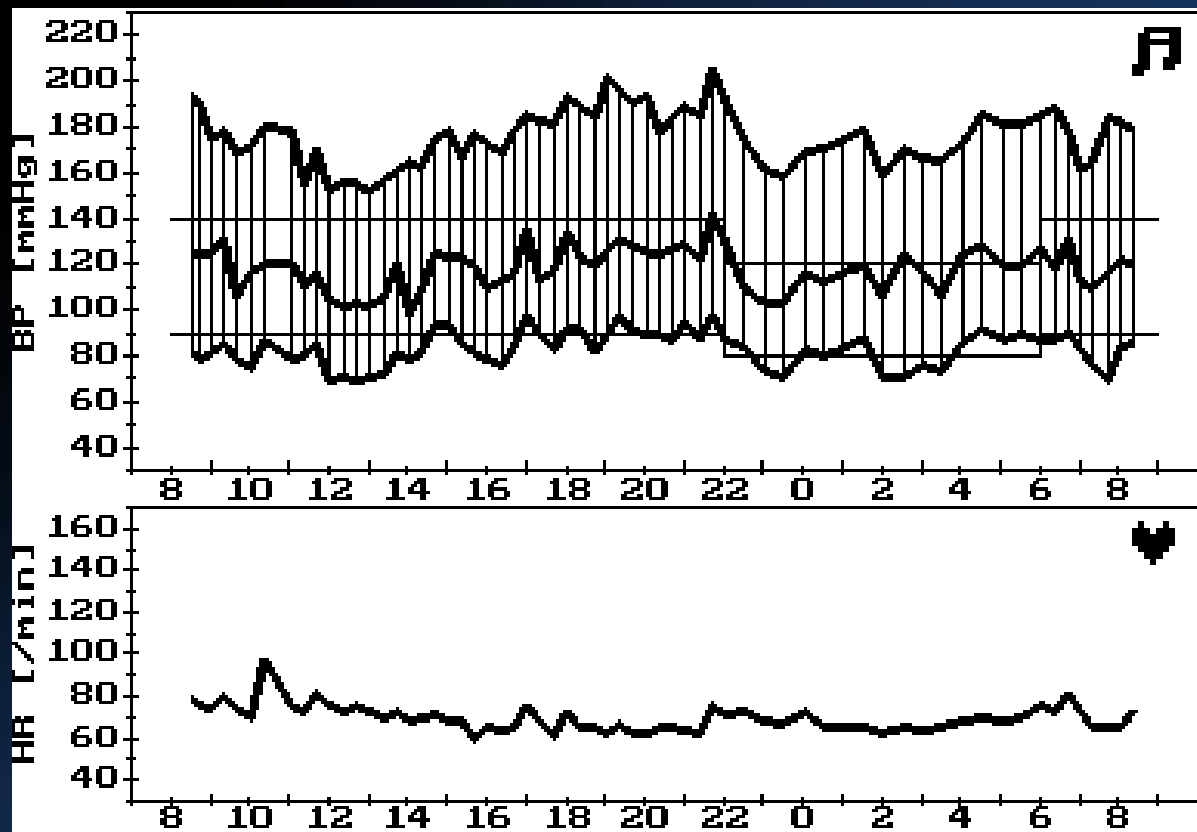
- Tato léčba nutná minimálně u 20% hypertoniků
- Zvážit vyšetření k vyloučení sekundární hypertenze
- Vždy má být zastoupeno diuretikum
- Kombinace s nejširším použitím:
ACEI/sartan + BKK + diuretikum
- Nejsou data z prospektivních studií – řídíme se klinickou situací (komorbiditami, účinností a snášenlivostí léčby)

Trojkombinace a evidence? Účinky randomizované léčby (perindopril/indapamid) na KV a celkovou mortalitu v závislosti na vstupním užívání BKK: studie ADVANCE CCB

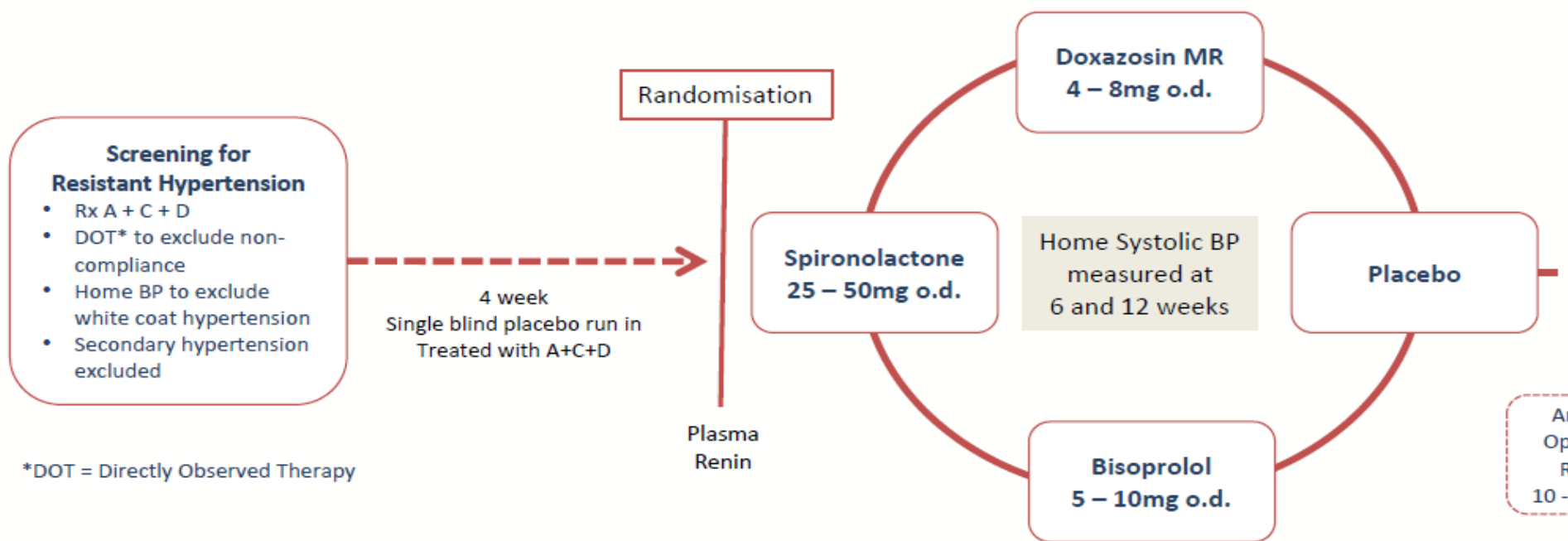
Těžká rezistentní hypertenze

TK za 24 hodin 175/86 mm Hg a TF 76/min. Denní TK 182/90 mm Hg a TF 78/min. Noční TK 168/78 mm Hg a TF 73/min.

PATHWAY-2 Study Design

Double blind, Randomised, Placebo-Controlled, Cross-over Study

*DOT = Directly Observed Therapy

- 12 weeks per treatment cycle
- Forced titration; lower to higher dose at 6 weeks
- No washout period between cycles

Williams B, et al. BMJ Open, 2015

Blood pressure (mm Hg)

Change from baseline (mm Hg)

Mean

Spirolactone

133.5 (132.3 to 134.8)

-14.4 (-15.6 to -13.1)

Doxazosin

138.8 (137.6 to 140.1)

-9.1 (-10.3 to -7.8)

Bisoprolol

139.5 (138.2 to 140.8)

-8.4 (-9.7 to -7.1)

Placebo

143.7 (142.5 to 145.0)

-4.2 (-5.4 to -2.9)

Mean differences

Spirolactone vs placebo

-10.2 (-11.7 to -8.74)

p<0.0001

Spirolactone vs mean bisoprolol and doxazosin

-5.64 (-6.91 to -4.36)

p<0.0001

Spirolactone vs doxazosin

-5.30 (-6.77 to -3.83)

p<0.0001

Spirolactone vs bisoprolol

-5.98 (-7.45 to -4.51)

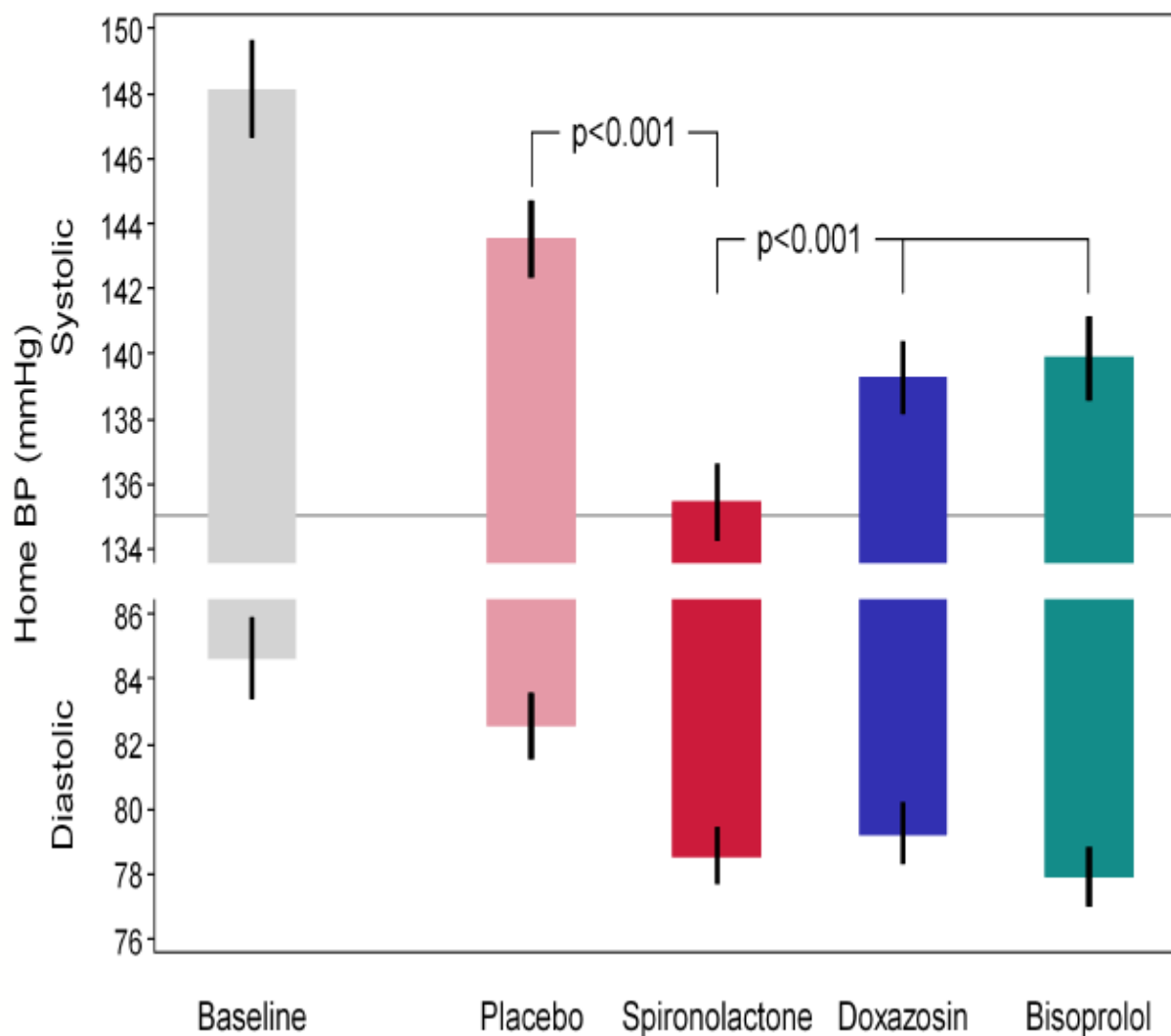
p<0.0001

Data are mean (95% CI). Sensitivity analysis using only the mean home systolic blood pressure at the final visit of each cycle (week 12).

Table 3: Home systolic blood pressure at final visit of each cycle

Primary Outcome

Látky s antihypertenzním působením v klinickém testování

Inhibitory neutrálních vazopeptidáz

Duální inhibitory ACE a neprilyzinu

Duální inhibitory ECE a neprilyzinu

Duální inhibitory AT-1 receptorů a neprilyzinu (ARNI)

Duální inhibitory AT-1 receptorů a ET_A endotelinových receptorů

Inhibitory aldosteronsyntázy (CYP11B2)

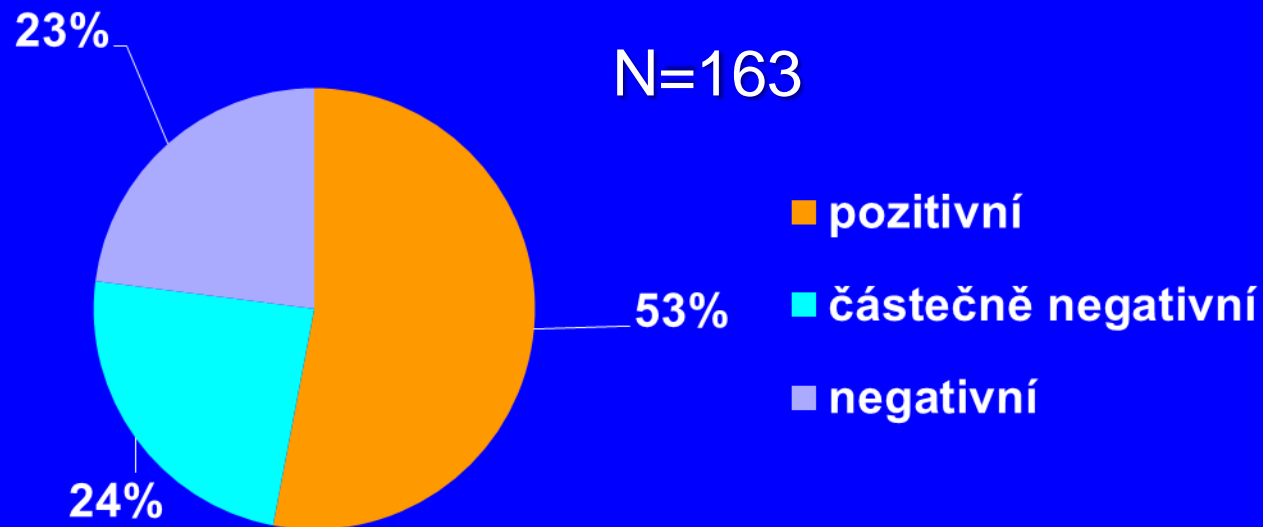
Inhibitory centrálně působící aminopeptidázy A

Antagonisté endotelinových receptorů

Donory oxidu dusnatého

Vakcíny proti angiotenzinu I a angiotenzinu II

Adherence k farmakologické léčbě HT-přetrvávající problém

Antidiabetika: jejich vliv na KV rizikové faktory, TK a riziko hypoglykémii.

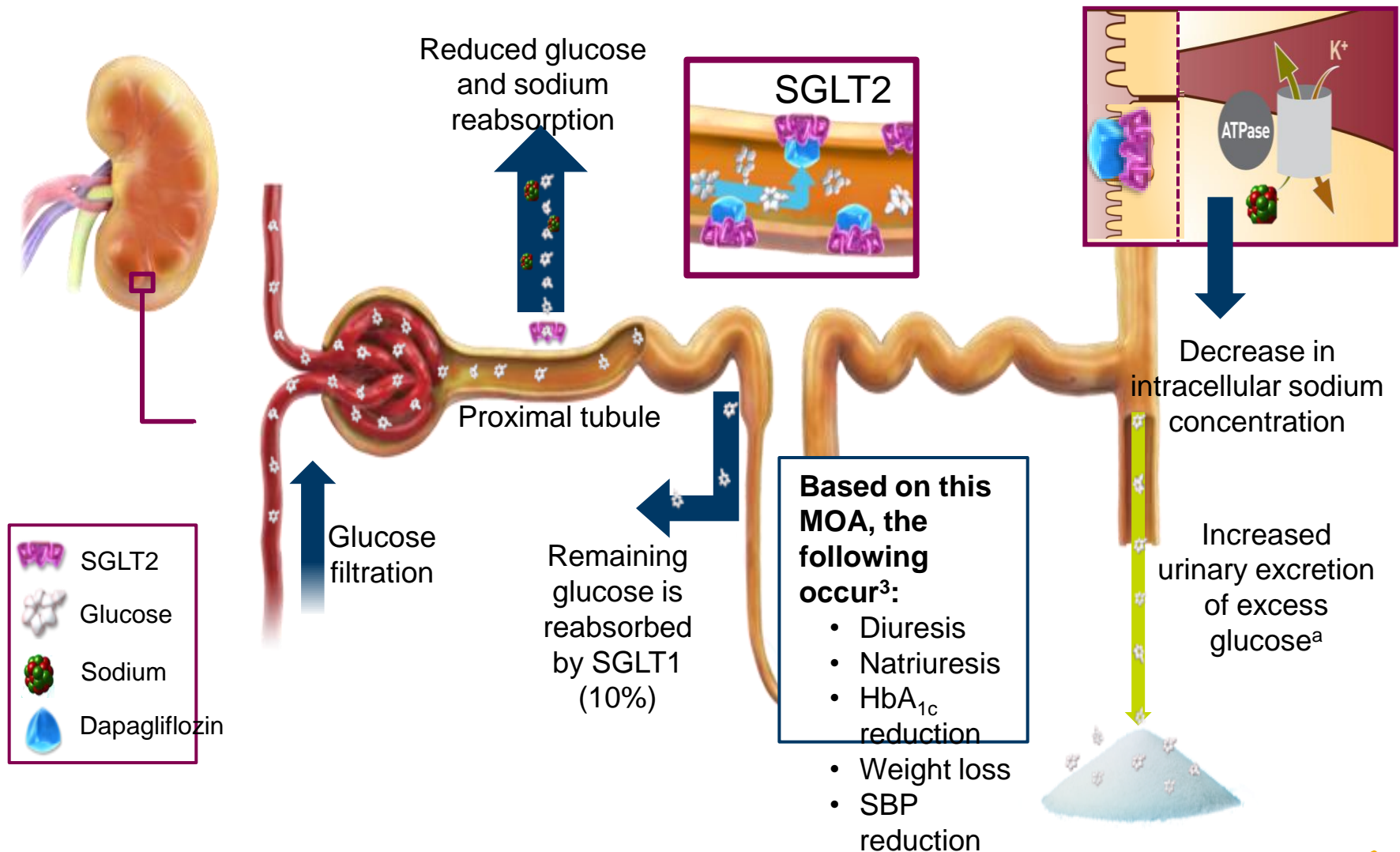
	HbA _{1c}	Blood pressure	Body weight	Hypo-glycaemia	CV risk
Insulin ^{1,2}	↓	—	↑	Yes	?
Sulphonylureas ^{3,4}	↓	—	↑ ?*	Yes	?
Metformin ^{4,5}	↓	—	— / ↓	No	↓
α-glucosidase inhibitors ^{1,6,7}	↓	—	—	No	?
Glitazones ^{3,4}	↓	—	↑	No	?
Gliptins (DPP-4 inhibitors) ^{4,8}	↓	—	—	No	—
GLP-1 mimetics ^{4,9}	↓	↓	↓	No	—
SGLT-2 inhibitors ¹⁰	↓	↓	↓	No	+

? = not clear.

*Intensive glucose control with gliclazine (modified release) in ADVANCE did not cause weight gain.¹¹

1. Nathan DM, et al. *Diabetologia* 2009;52:17–30; 2. Boyne MS, et al. *Diabetes Care* 1999;22(Suppl. 3):C45–53; 3. Sutton M, et al. *Diabetes Care* 2002;25:2058–64; 4. Inzucchi SE, et al. *Diabetes Care* 2012;35:1364–79; 5. Saenz A, et al. *Cochrane Review* 2005;3:CD002966; 6. Wagner H, et al. *Diabetes Care* 2006;29:1471–7; 7. Krentz A, Bailey C. *Drugs* 2005;65:385–411; 8. Tanaka T, et al. *Curr Opin Nephrol Hypertens* 2011;20:476–81; 9. Tahrani AA, et al. *Lancet* 2011;378:182–97; 10. Musso G, et al. *Ann Med* 2012;44:375–93; 11. The ADVANCE Collaborative Group. *N Engl J Med* 2008;358:2560–72.

SGLT2 Inhibitors Block SGLT2 and Reduce Glucose and Na⁺ Reabsorption^{1,2,3}

^aIncreases urinary volume by only ~1 additional void/day (~375 mL/day) in a 12-week study of healthy individuals and patients with Type 2 diabetes

MOA, mechanism of action; SBP, systolic blood pressure; SGLT, sodium–glucose co-transporter

1. Marsenic O. *Am J Kidney Dis* 2009;53:875–885; 2. FORXIGA. Summary of product characteristics, 2014; 3. Mudaliar S, et al. *Diabetes Care* 2016;39:1115–1122

Aktuality v léčbě hypertenze

Měření TK a cílový TK

Farmakologická léčba

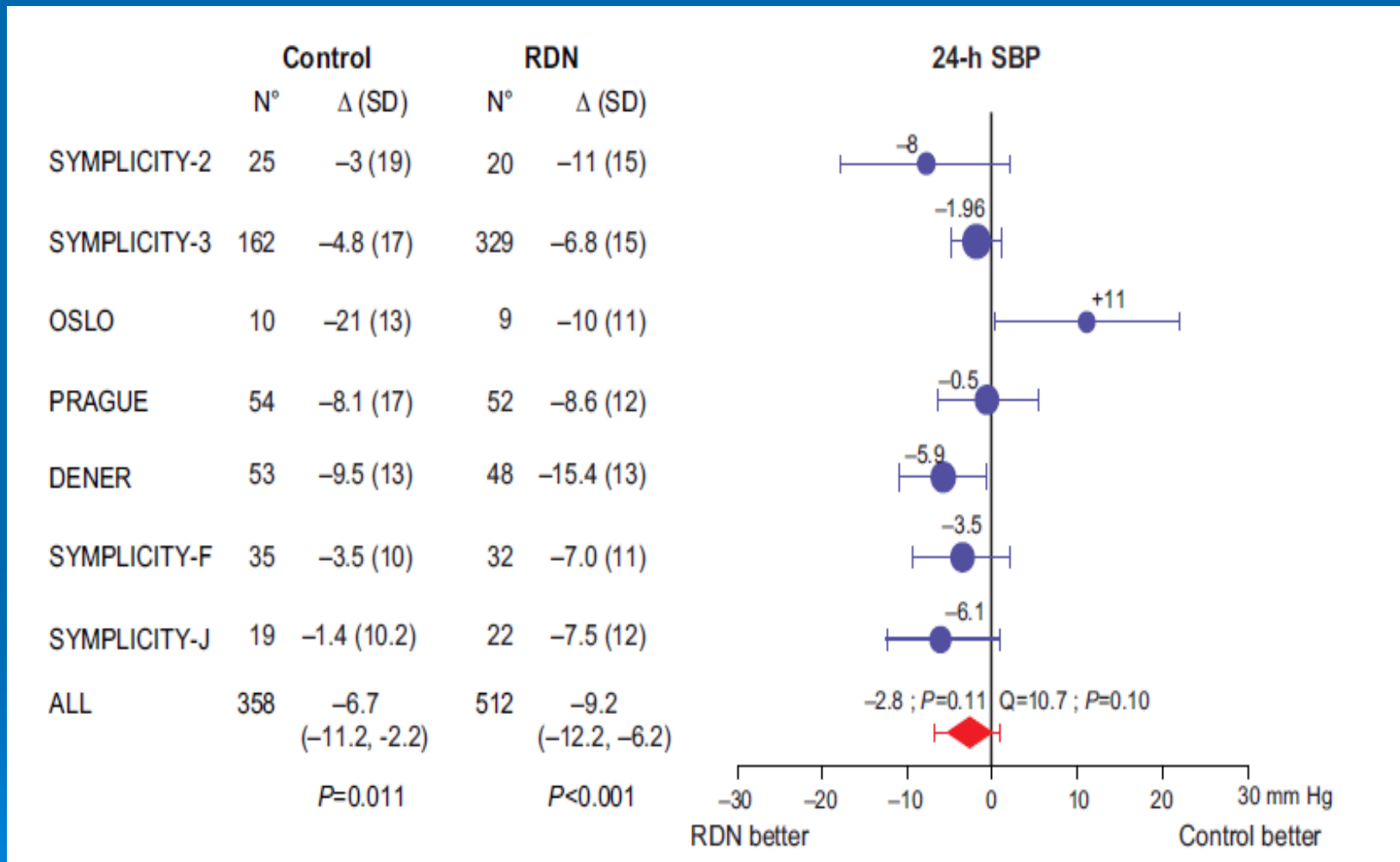
Nefarmakologická léčba

Závěry

Nefarmakologická léčba

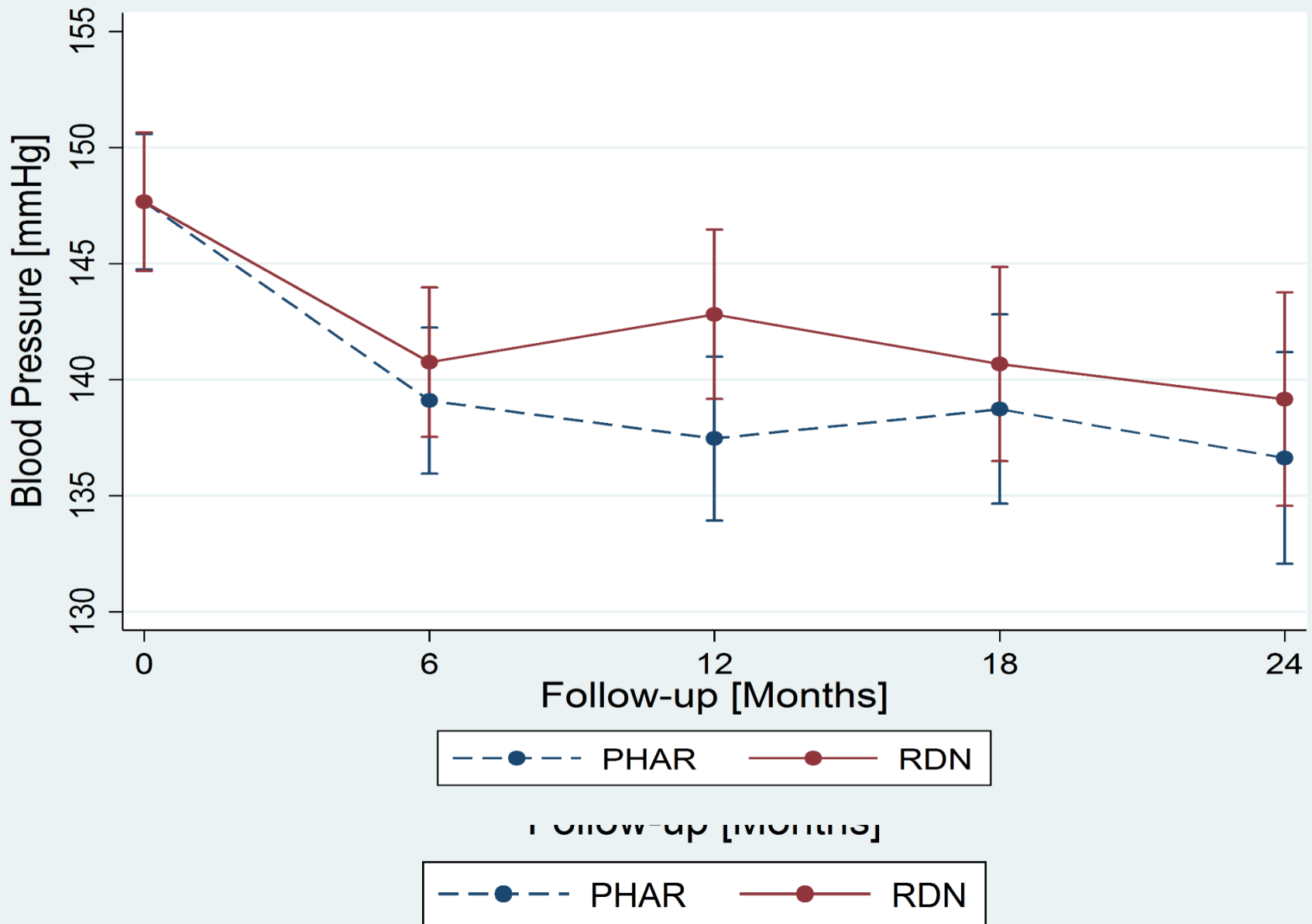
- **Renal denervation**
- **Baroreflex activation therapy**
- **AV anastomosis**
- **Carotid body ablation**
- **Deep brain stimulation**
- **Vagal nerve stimulation**
- **CPAP in OSA**
- **Bariatric surgery**
- **PTRA in renal artery stenosis-FMD**

Metaanalýza: změny 24 hod. STK po 6 měsících léčby u denervace a kontrol

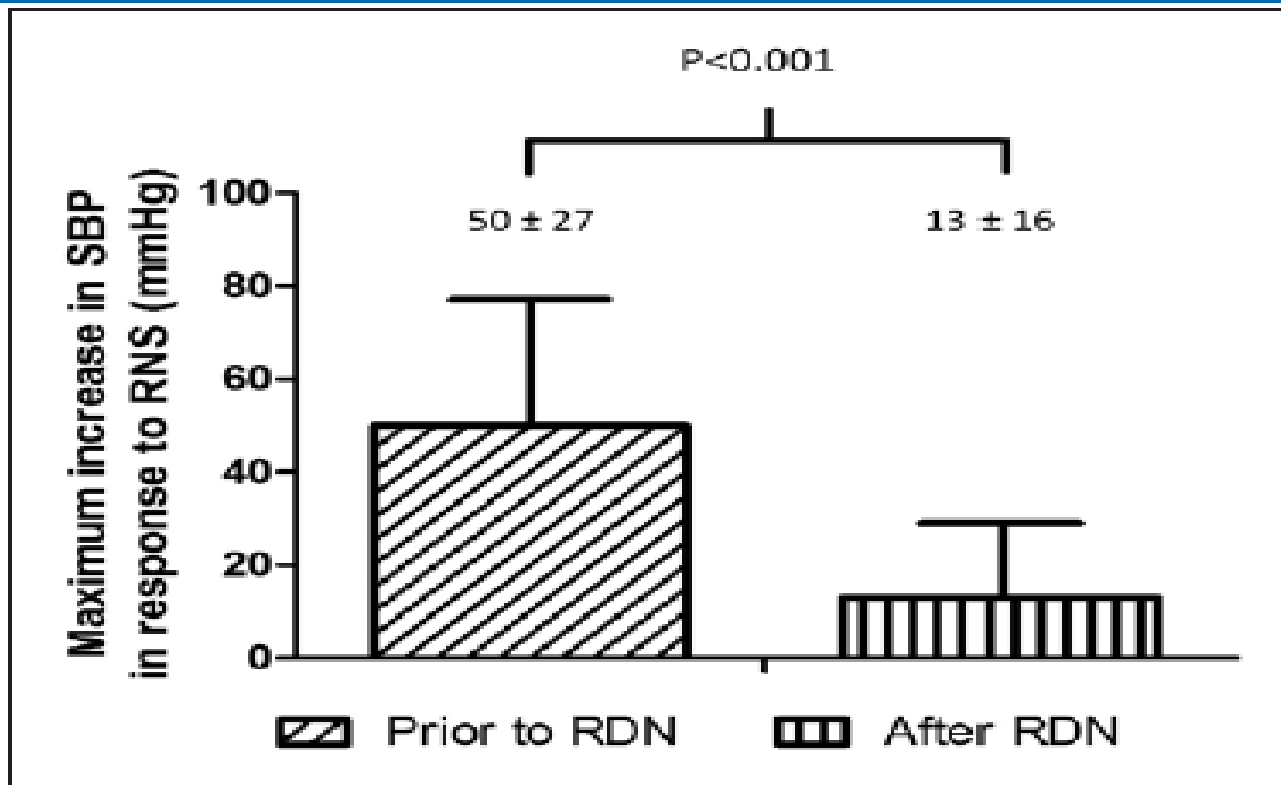

PRAGUE 15: 24 h SBP after two years

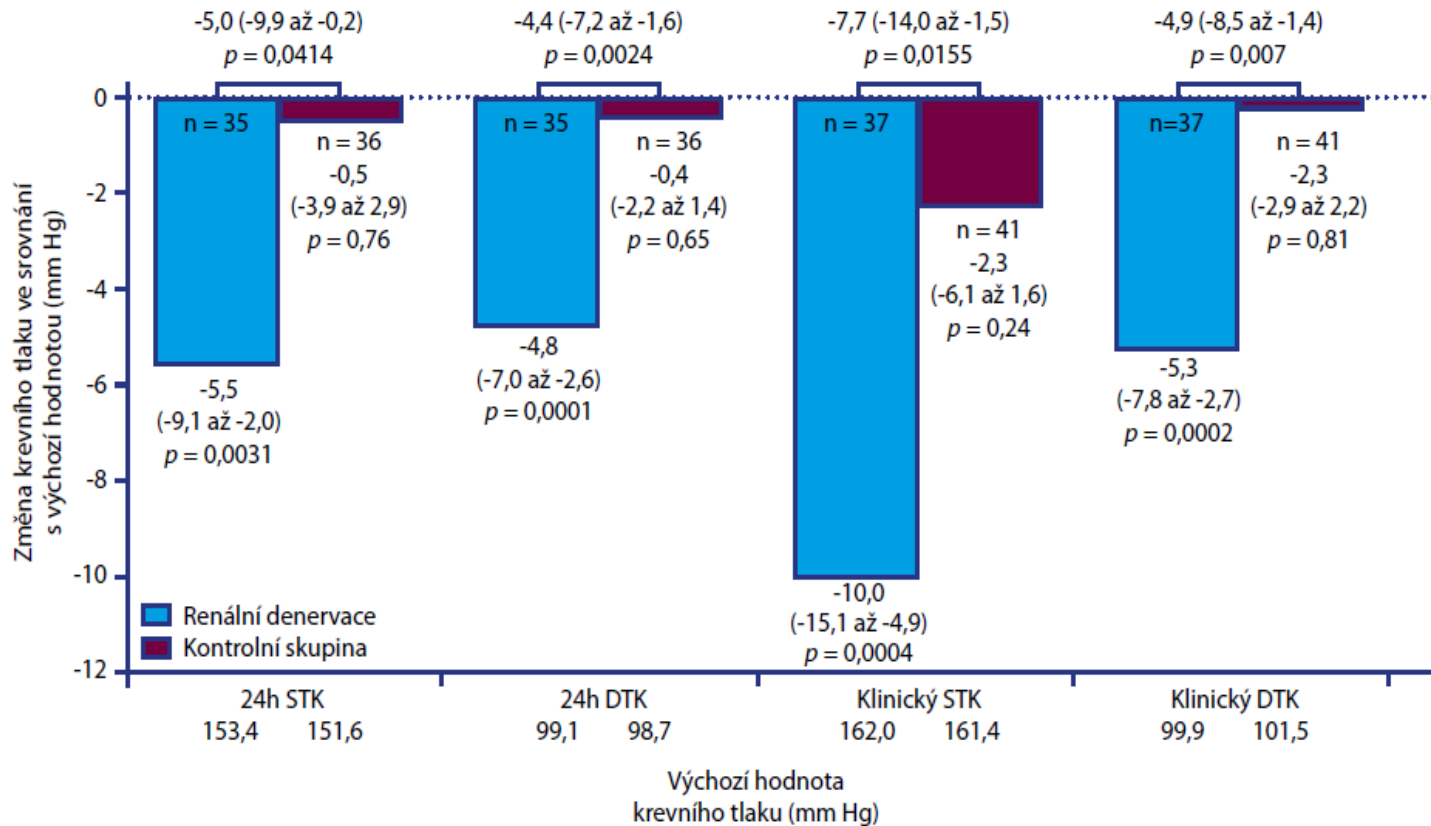

RNS before and after RDN

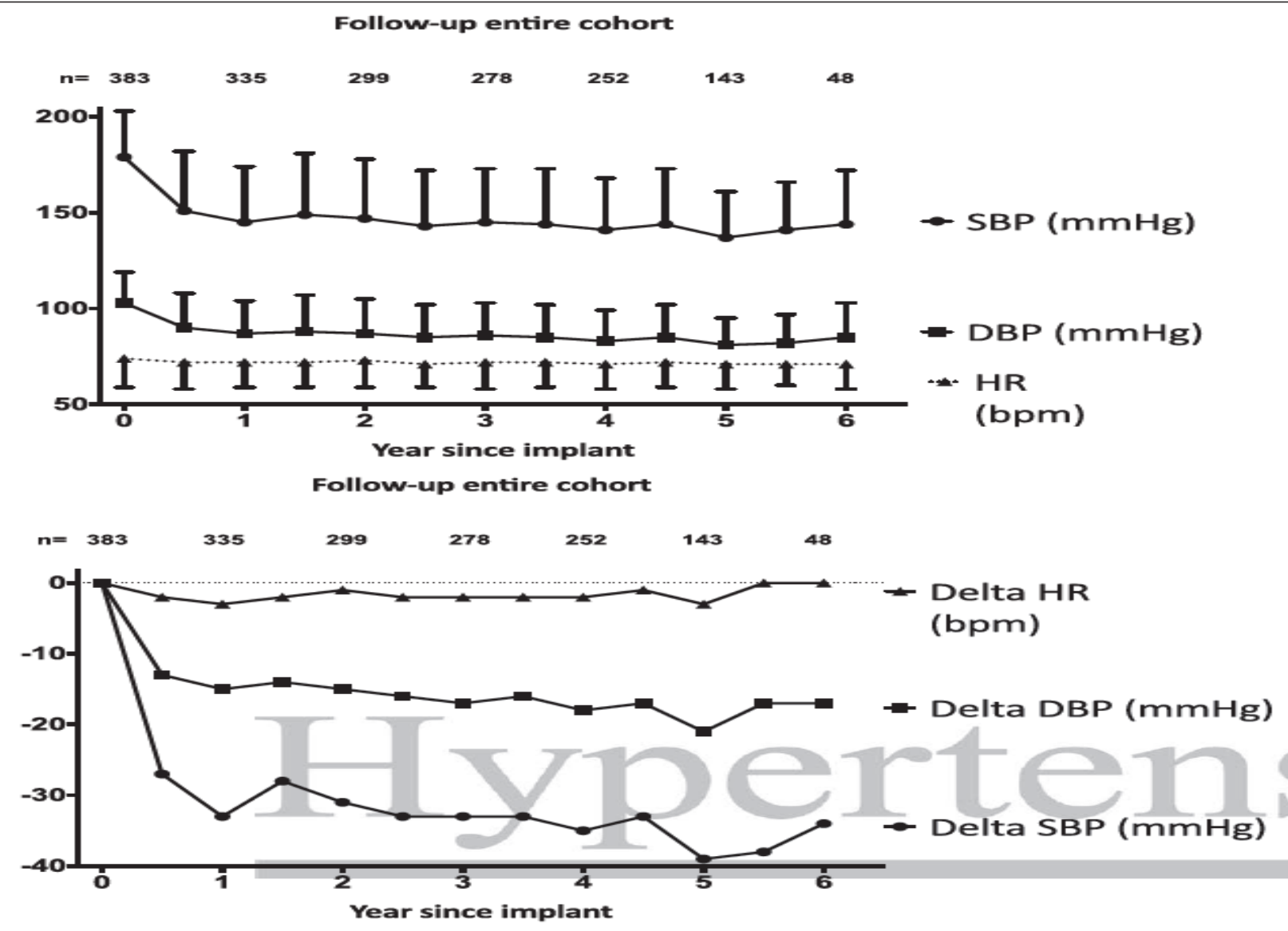

Figure 1. The maximum increase in systolic blood pressure (SBP) before the renal denervation (RDN) procedure was 50 ± 27 mmHg and decreased to 13 ± 16 mmHg after the RDN procedure ($P < 0.001$). RNS indicates renal nerve stimulation.

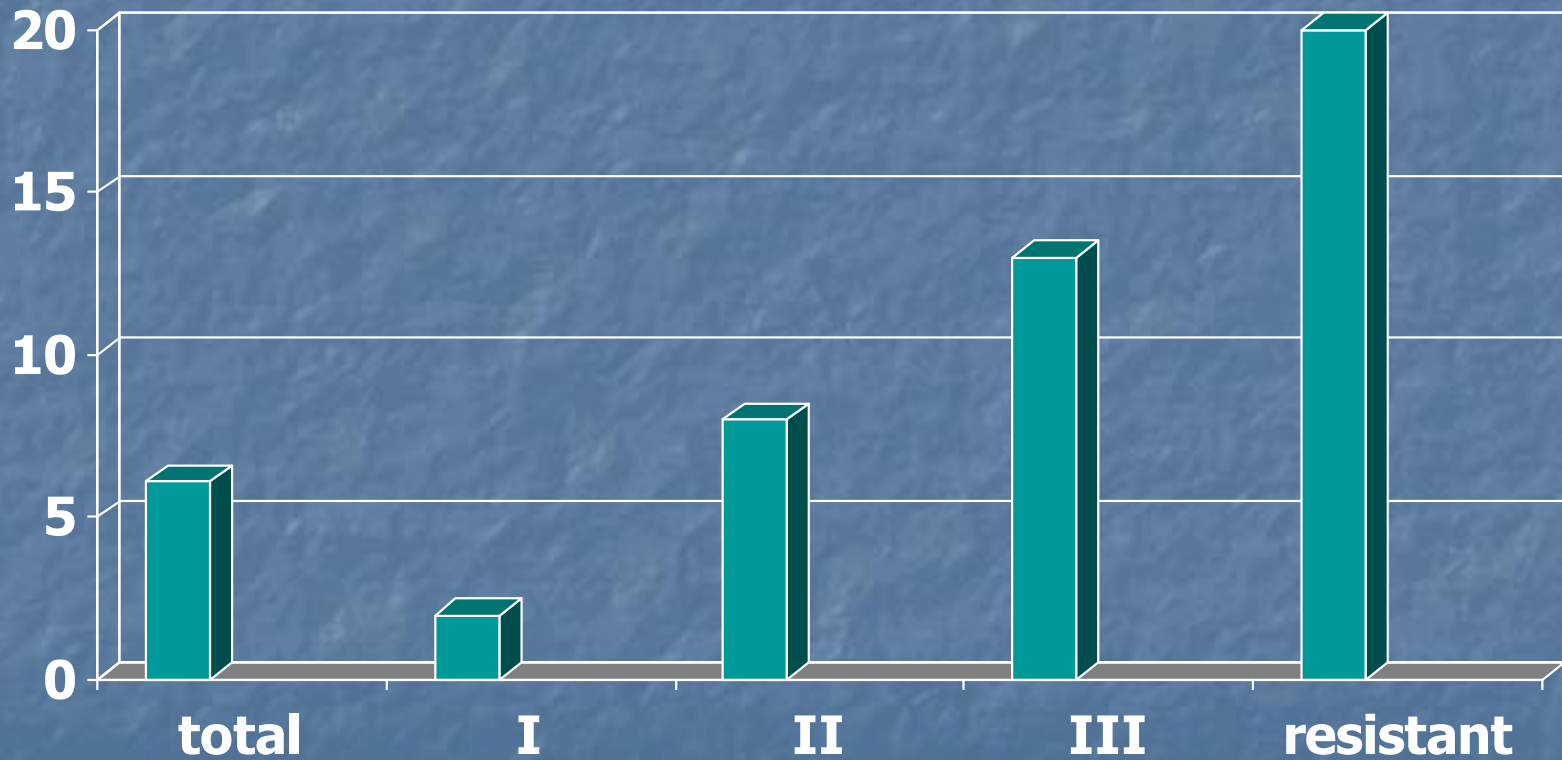
SPYRAL HTN OFF MED : 24-hod. a klinický TK

BP and HR after BAT: 6 years follow-up

Prevalence of PA depending on severity of hypertension

Závěry I

- cílový TK- velké kontroverze -závisí na způsobu měření:
- Klinický TK pod 140/90 mmHg
- TK kolem 130/80 mmHg u osob s DM , nefropatií?
- Domácí TK pod 135/85 mmHg
- Automatický klinický TK-STK 110-119 mmHg?
- 24 hod. TK pod 130/80 mmHg ?

Závěry II

- Farmakologická anamnéza- látky zvyšující TK
- Antihypert. účinek nových antidiabetik- zejména glifloziny
- Výběr antihypertenziva dle indiv. charakteristiky
- Antihypertenziva s nejširším použitím
- ACEI, sartany, BKK, BB, D
- Rozdíly antihypertenzního účinku mezi diuretiky-
Chlortalidon a indapamid účinnější než HCHT

Závěry III

- Častější použití kombinační léčby/fixní kombinace-již při zahajování léčby u HT všech stupňů
- Trojkombinace volby: RAS blokátor, + BKK + D
- Malá dávka (25 mg) spironolaktonu u těžších forem HT jako čtvrtý lék (studie PATHWAY-2)-za podmínky absence kontraindikací/dobré tolerance, častější sledování/lab. monitorování

Závěry IV

- Nefarmakologické přístupy v léčbě těžké hypertenze- denervace renálního sympatiku, stimulace baroreceptorů , A-V anastomoza, PTRa u AS stenozy ren. tepny, CPAP u OSA- mnoho otazníků, nevyřešených otázek
- Těžší hypertenze- vhodné dovyš. Ve specializovaných centrech- sek. HT? Prim.aldosteronismus? Jiná forma?
- Noncompliance-velmi častá příčina špatné kontroly hypertenze

XVI. SYMPOSIUM ARTERIÁLNÍ HYPERTENZE:

současné klinické trendy

středa 4. dubna 2018

Novoměstská radnice
Karlovo náměstí 23, Praha 2
(vchod z Vodičkovy ulice)

www.gsymposion.cz